

Dosarul nr.2r-723/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, judecător:E. Bolocan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: L. Bulgac, Gr. Dașchevici, A. Panov

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către Viorica Gavriliță, reprezentată de avocatul Vladislav Negura,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Vioricai Gavriliță către Efrosinia Lipcan privire la partajarea în natură a proprietății comune pe cote-părți proporțional cotelor-părți deținute de către fiecare proprietar, precum și compensarea cheltuielilor de judecată;

– pretențiile conexe înaintate de Viorica Gavriliță către Efrosinia Lipcan, Primăria și Consiliul or. Călărași cu privire la declararea nulității dispoziției Primăriei or. Călărași, nr. 328 din 05 octombrie 1955, prin care s-a permis Efrosiniei Lipcan construcția magazinului de realizare a mărfurilor de larg consum, cu demolarea construcției;

– pretențiile conexe înaintate de Efrosinia Lipcan către Viorica Gavriliță, Primăria și Consiliul or. Călărași privind anularea duplicatelor titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, nulitatea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, radierea înscrierilor din registrul bunurilor imobile, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de către avocatul Vladislav Negura, în interesele Vioricai Gavriliță,

c o n s t a t ă:

La 29 aprilie 2015, Viorica Gavriliță a depus cerere de chemare în judecată către Efrosinia Lipcan privire la partajarea în natură a proprietății comune pe cote-părți proporțional cotelor-părți deținute de către fiecare proprietar și anume, partajarea bunului comun pe cote-părți a lotului de teren în mărime de 0,1549 ha, între Gavriliță Viorica și Lipcan Efrosenia, în natură cu indicarea segmentelor hotarelor ce le revin, precum și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată,

cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice, plata pentru efectuarea expertizei, cuantumul cărora urmează a fi stabilit de instanță la judecarea cauzei în fond.

Pe parcursul desfășurării procesului, Viorica Gavriliță și-a concretizat pretențiile, în contextul efectuării expertizei judiciare și prezentării raportului de expertiză nr. 676 din 28.03.2012, efectuate de Centrul Național de Expertize Judiciare din cadrul Ministerului Justiției, prin care au fost propuse două variante posibile de partajare a bunului imobil litigios.

La 07 octombrie 2016, Viorica Gavriliță a înaintat cerere de chemare în judecată către Efrosinia Lipcan, Primăria și Consiliul or. Călărași cu privire la declararea nulității dispoziției Primăriei or. Călărași, nr. 328 din 05 octombrie 1995, prin care s-a permis Efrosiniei Lipcan construcția magazinului de realizare a mărfurilor de larg, cu demolarea construcției.

Lipcan Efrosinia a înaintat pretenții conexe către Viorica Gavriliță, Primăria și Consiliul or. Călărași privind: anularea duplicatelor titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberate la 12 noiembrie 2003 pe numele Alexandrei Mihailovna Lipcan; privind atribuirea titularului în proprietate comună 61/100 și pe numele Efrosiniei Nicolae Lipcan; privind atribuirea titularului în proprietate comună 39/100 din sectorul de teren pentru construcții cu suprafața de totală de 0,1549 ha, ca fiind ilegale, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru” a înregistrării dreptului de proprietate asupra bunului imobil menționat; declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar, eliberat la 31.10.2013 de Notarul Public Angela Dragomir pe numele Vioricăi Gavriliță, în partea moștenirii prin testament de la Lipcan Alexandra a 61/100 cotă-parte din terenul destinat pentru construcții cu suprafața totală de 0,1549 ha, cu radierea, în această parte din Registrul bunurilor imobile a OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru” a înregistrării dreptului de proprietate asupra bunul imobil menționat și compensarea cheltuielilor de judecată suportate pe parcursul examinării cauzei civile.

Prin hotărârea din 22 mai 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Viorica Gavriliță către Lipcan Efrosinia privind partajarea în natură a proprietății comune pe cote-părți proporțional cotelor părți deținute de către fiecare proprietar și alte pretenții conexe.

S-a respins acțiunea civilă înaintată de Gavriliță Viorica către Lipcan Efrosinia, Primăria și Consiliul or. Călărași cu privire la declararea nulității dispoziției Primăriei or. Călărași, nr. 328 din 05 octombrie 1995, prin care s-a permis Efrosiniei Lipcan construcția magazinului de realizare a mărfurilor de larg consum, cu demolarea construcției.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Lipcan Efrosinia către Gavriliță Viorica, Primăria și Consiliul or. Călărași privind anularea duplicatelor titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, nulitatea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, radierea înscrierilor din registrul bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 06.06.2019, avocatul Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22.05.2019, solicitând admiterea

apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile apelantei și respinsă cererea de chemare în judecată a intimătei Lipcan Efrosinia.

Totodată, a indicat că motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.

Prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica. S-a comunicat avocatului Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica, că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 405,00 de lei și i s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art.369 alin.(1) Cod de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art. 369 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării acestei încheieri.

Prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica, din cauza neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău, emisă la 29 august 2019.

La 06 noiembrie 2019, Viorica Gavriliță, reprezentată de avocatul Vladislav Negura, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 03.10.2019.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a restituit apelul declarat din motive formale, or, apelul motivat, cât și taxa de stat au fost depuse înainte cu 10 zile până la emiterea încheierii prin care a fost dispusă restituirea apelului.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 03 octombrie 2019, este depus în termen. Încheierea enunțată a fost expediată apelantei-recurente pentru cunoștință la 18.10.2019 (f. d. 154), recursul fiind depus la 06.11.2019, iar date despre recepționarea încheierii contestate la materialele dosarului lipsesc.

Examinând materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorica Gavriliță reprezentată de avocatul Vladislav Negura, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Vladislav Negura, în interesele Vioricai Gavriliță, pe motiv că apelanta-recurentă nu a indicat motivele de

fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului.

Încheierea enunțată a fost expediată în adresa apelantei-recurente cu scrisoare recomandată, fiind recepționată, la 13 septembrie 2019, de reprezentantul apelantei Viorica Gavriliță, avocatul Vladislav Negura (f. d. 143, Vol. II).

Totodată, instanța de recurs constată că, prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a comunicat avocatului Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica, că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 405,00 de lei și că i se acordă un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri întru lichidarea neajunsurilor menționate. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art.369 alin.(1) Cod de procedură civilă.

La 24 septembrie 2019, avocatul Vladislav Negura, reprezentantul Veronicăi Gavriliță, a depus apelul motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 mai 2019, totodată, fiind anexată și dovada despre achitarea taxei de stat.

Prin urmare, instanța de apel, prin încheierea din 03 octombrie 2019, a dispus restituirea cererii de apel, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel din 29 august 2019 și nu a prezentat în termen dovada de achitare a taxei de stat și apelul motivat, în același timp, menționând că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantei Viorica Găvriliță și reprezentantului acesteia, Vladislav Negura, de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile în vederea aducerii la cunoștința ei și a reprezentantului său, încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2019, citând apelantul și reprezentantul său la adresele indicate în cererea de apel.

Verificând materialele dosarului prin prisma argumentelor recursului și a prevederilor legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în concordanță cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Astfel, după cum denotă materialele dosarului, instanța de apel a întreprins toate măsurile posibile în vederea aducerii la cunoștința reprezentantului recurente a încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 august 2019, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, fiind expediată reprezentantului apelantei, cu scrisoare recomandată și recepționată, la 13.09.2019, de avocatul Negura Vladislav, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la dosar (f. d. 143, Vol. II).

Cu toate acestea, termenul-limită fiind la 23.09.2019, cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, a fost depusă de către avocatul Negura Vladislav, în interesele apelantei Gavriliță Viorica, la 24.09.2019, adică peste termenul-limită (f. d. 144-149, Vol. II).

În atare circumstanțe, Colegiul consideră ca neîntemeiate argumentele recursului, precum că cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat au fost depuse, la 24 septembrie 2019, înainte cu 10 zile de data emiterii încheierii prin care apelul declarat a fost restituit – 03 octombrie 2019, și în așa fel, instanța de apel a restituit apelul pe motive formale.

Deci, în situația în care încheierea din 29.08.2019 a fost recepționată la 13.09.2019, reprezentantul apelantei-recurente urma să dea dovadă de diligență și să întreprindă toate măsurile necesare de protejare a drepturilor acesteia, inclusiv prin depunerea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat în termenul de 10 zile acordat de instanță de apel de la momentul recepționării încheierii respective, termenul-limită fiind – 23 septembrie 2019.

În așa fel, Colegiul reține că Vladislav Negura, reprezentant al apelantei Viorica Gavriliță, care este de profesie avocat și care se prezumă a fi profesionist, cunoștea obligația legală de a depune apel în corespundere cu cerințele art. 365 Cod de procedură civilă, însă a ignorat cerințele legale și nu a depus apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în termenul corespunzător.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Totodată, se atestă că, reprezentantul apelantei contrar prevederilor art. 112 alin.(3), art. 115 Cod de procedură civilă, în interiorul termenului acordat prin încheierea de a nu da curs apelului, pe lângă faptul că nu a invocat oricare motive de imposibilitate cu privire la lichidarea tuturor neajunsurilor cererii de apel în termen, nici nu a solicitat prelungirea termenului stabilit de instanță.

În speță, Colegiul notează că, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut, la caz, ținând cont de obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen. Respectiv, apelanta-recurentă este ținută să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din interpretarea viciată a prevederilor legii, cu depunerea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat după expirarea termenului acordat de judecată, or, depunerea dovezii taxei de stat și a apelului motivat cu respectarea termenului acordat este o obligațiune a apelantei sau a reprezentantului acesteia.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de

îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Având în vedere cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Viorica Gavrilița, reprezentată de avocatul Vladislav Negura.

Se menține încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Vioricăi Gavriliță către Efrosinia Lipcan privire la partajarea în natură a proprietății comune pe cote-părți proporțional cotelor-părți deținute de către fiecare proprietar, precum și compensarea cheltuielilor de judecată; pretențiile conexe înaintate de Viorica Gavriliță către Efrosinia Lipcan, Primăria și Consiliul or. Călărași cu privire la declararea nulității dispoziției Primăriei or. Călărași, nr. 328 din 05 octombrie 1955, prin care s-a permis Efrosiniei Lipcan construcția magazinului de realizare a mărfurilor de larg consum, cu demolarea construcției; pretențiile conexe înaintate de Efrosinia Lipcan către Viorica Gavriliță, Primăria și Consiliul or. Călărași privind anularea duplicatelor titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, nulitatea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, radierea înscrierilor din registrul bunurilor imobile, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova